

Ministru kabinets

Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā 27. augstākā līmeņa padomes sanāksme

2023. gada 3. novembris

Latvijas Republikas Ministru kabinets un Ārvalstu investoru padome Latvijā (FICIL), ņemot vērā kopēju mērķi palielināt Latvijas konkurētspēju ārvalstu investīciju piesaistē un uzņēmējdarbības vides uzlabošanā, vienojas sadarboties šādu uzdevumu īstenošanā līdz nākamajai augstākā līmeņa padomes sanāksmei 2024. gadā:

- Ir nepieciešams efektīvs publiskais sektors, kas pievieno vērtību valsts un pašvaldību ekonomikas attīstībai. Ņemot vērā pašreizējos izaicinājumus, ar kuriem saskaras valsts, ir nepieciešams pastāvīgs valsts pārvaldes iestāžu, tostarp pašvaldību iestāžu, darbības snieguma novērtējums. Tas ir nepieciešams, lai noteiktu vislabāko tiesisko un institucionālo regulējuma ietvaru, kompetenču pārklāšanās un zināšanu iztrūkumu gadījumos, kā arī lai saskaņotu publiskā sektora darbības modeli ar nākotnes ekonomikas, sociālajiem un ģeopolitiskajiem izaicinājumiem.
- Nepieciešama uz rezultātiem balstīta budžeta plānošanas pieejas ieviešana, sasaistot programmu un pasākumu finansēšanu ar to rezultātiem un izpildi. Atsaucoties arī uz Valdības deklarāciju, ir nepieciešama skaidra ceļa karte kā šis tiks realizēts.
- Ir ļoti svarīgi efektīvi apkarot ēnu ekonomiku, kas ietekmē godīgu konkurenci, vispirms izveidojot vienotu pārvaldību un nosakot skaidru virzienu ēnu ekonomikas līmeņa samazināšanai, kā arī nosakot galvenos darbības rādītājus, kas ļauj praktiski izvērtēt panākto progresu. Tuvākā gada laikā nepieciešams praksē ieviest ēnu ekonomikas ierobežošanas plānu, lai jau redzētu papildu ienākumus valsts budžetā.
- Spēcīga cilvēkkapitāla attīstība ir priekšnoteikums ekonomikas ilgtermiņa izaugsmei, tādēļ ir būtiski nodrošināt atbilstošu pilnvarojumu vienai konkrētai struktūrai, kas atbild par cilvēkkapitāla politiku. Kā arī ir nepieciešams stiprināt Cilvēkkapitāla attīstības padomi, lai risinātu īstermiņa un ilgtermiņa ar darbaspēku saistītās problēmas.
- Tuvākā pusgada laikā izveidot tālredzīgu, Eiropas Savienības mērķiem atbilstošu enerģētikas politikas plānu, kas ir sasaistāms ar plašākām nacionālajām prioritātēm.
- Digitālā pārveide joprojām ir prioritāte. Ir vajadzīga vienota pieeja – jānosaka viena atbildīgā struktūra digitālās programmas izstrādei, kas veicinātu arī lielākas iespējas datu apmaiņā un analizē. Ir nepieciešams centralizēt digitālo pārvaldi visā valsts sektorā, nodrošinot:
 - o datu koplietošanu valsts sektora iestādēs, kā arī kvalitatīvu datu analīzi, lai veicinātu datus balstītu lēmumu pieņemšanu;
 - o IT sistēmu centralizāciju;

- sabiedrības digitālo prasmju pilnveidošanu, kā arī lielāku speciālistu skaitu, kuru digitālās prasmes ir augstā līmenī.
- Labas pārvaldības principi ir svarīgs aspekts, kam arvien vairāk pēdējos gados tiek pievērsta uzmanība. Lai veicinātu godīgu konkurenci, ir nepieciešams uzlabot korporatīvo pārvaldību, caurskatāmību un atbildību. Palielinot tirgus orientēto publiskās personas kapitālsabiedrību ambīciju līmeni un veicināt to konkurētspēju ar gala mērķi kotēt atsevišķas publisko personu kapitālsabiedrības biržā.
- Ir būtiski palielināt investoru uzticību, nodrošinot paredzamu un stabilu investīciju vidi. Jānostiprina tiesiskums, tiesību aktu kvalitāte un tiesu efektivitāte, jo īpaši turpinot:
 - celt likumdošanas procesa kvalitāti nosakot priekšnosacījumus, lai būtisku likumu grozījumu un nozīmīgu reformu likumprojektos ietvertu prasību pēc "ex post" novērtējuma;
 - diskusijas par iespējamu tiesu specializāciju, tiesu pieejamības veicināšana, tiesu digitālo iespēju stiprināšana;
 - ieviest nepieciešamās izmaiņas un pārņemt labo praksi, lai veicinātu plašāku publisko iepirkumu konkursu vērtēšanas ietvaru, un izveidotu sistēmu, kas neuzskatītu cenu par vienīgo kvalificējošo faktoru.

FICIL iesniedz Ministru kabinetam turpmākai izvērtēšanai sešus nostājas dokumentus ar priekšlikumiem un ieteikumiem šādās jomās:

- Latvijas ekonomikas attīstība
- Cilvēkkapitāls
- Tiesiskums
- Ilgtspējīga attīstība nākotnei
- Vienlīdzīgi spēles noteikumi
- Nākotnes valsts pārvalde

Ministru kabineta un FICIL augstākā līmeņa padomes nākamā sanāksme notiks 2024. gada rudenī.

Latvijas Republikas Ministru prezidente
Evika Siliņa

/E. Siliņa/

FICIL valdes priekšsēdētāja
Zlata Elksniņa-Zaščirinska

/Z.Elksniņa-Zaščirinska/